

Силабус навчальної дисципліни			
«Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів дослідження»			
Напрямок підготовки	Доктор філософії		
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка		
Спеціальність	011 Науки про освіту		
Освітньо-наукова програма	Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова		
Статус дисципліни	Дисципліна професійної підготовки		
Мова навчання	Українська		
Семестр	II		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	Ніколаєва Софія Юріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій КНЛУ.		
Анотація навчальної дисципліни	сприяє формуванню у аспірантів системи наукових знань про сутність наукової комунікації, що дозволить поглибити і систематизувати знання слухачів, підвищити їх комунікативну компетентність і комунікативну культуру та буде спонукати до пошуку ефективних технологій наукової комунікації, етично обґрунтованих рішень в ході виконання науково-дослідних робіт; сприяє усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм наукової етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду, формуванню здатності планувати і вирішувати завдання власного наукового та особистісного розвитку, стратегій наукового комунікативного самовдосконалення, вихованню професійних і особистісних якостей аспіранта, необхідних для здійснення наукової комунікації.		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	20 год	4 год
	семінарські заняття	–	–
	практичні заняття	10 год	2 год
	консультації	–	–
	самостійна робота	60 год	84 год
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Знати: основні категорії і поняття в галузі методики реалізації наукового дослідження в галузі освіти. Вміти: використовувати в професійній діяльності знання про методологію і методи дослідження в галузі освіти. Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в області філософії, психології, педагогіки і психології вищої школи. Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів дослідження в галузі освіти» і мають високу ступінь кореляції з ними.		
Мета вивчення дисципліни	методи оприлюднення результатів дослідження» є усвідомлення аспірантами необхідності й важливості наукової комунікації у фаховій діяльності;		

систематизація знань про можливості наукових комунікацій у сучасному світі; формування вмінь оприлюднення результатів наукових досліджень у різних формах і жанрах; підготовка аспірантів до написання й захисту дисертацій.

Перелік тем, зміст лекційних і семінарських занять

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступ: предмет, мета і завдання курсу. Наукова комунікація як основний механізм функціонування й розвитку науки. Зміст поняття: «scientificcommunication» – внутрішня комунікація в науковій спільноті, «sciencecommunication» – розповсюдження наукових знань за її межами для аудиторій неспеціалістів (влада, бізнес, медіа тощо). Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Історія формування й розвитку наукової комунікації. Від «республіки вчених» XVII ст. до мережевого простору сьогодення. Процес глобалізації науки – фактор зміни форм і культури наукової комунікації.

Змістовий модуль 2

Тема 2. Характеристики основних елементів процесу наукової комунікації (комунікант, комунікат, канал, реципієнт, зворотний зв'язок). Принципи класифікації наукових комунікацій за різними параметрами. Формальна й неформальна, документна й недокументна (усна) наукова комунікація.

Змістовий модуль 3

Тема 3. Наукова комунікація як система: процеси та об'єкти. Сучасні стратегії наукової комунікації. Критерії ефективності. Світова система наукової комунікації як інформаційний простір (В.В. Різун). Наукова школа, її ознаки та функції. Фахові наукові журнали та збірники; вимоги до спеціалізованих наукових видань. Наукова бібліотека в системі наукової комунікації. Інформаційні потужності наукових бібліотек. Наукові бібліотеки України; пошук інформації онлайн.

Тема 4. Наукова комунікація в епоху діджиталізації. Онлайновий простір наукових комунікацій: особисті контакти вчених, комунікація у професійних наукових спільнотах, блогах, форумах. Відеоконференція як телекомунікаційна технологія. Електронний журнал; методи класифікації та кодування інформації. Електронна наукова публікація, способи її оприлюднення. Показники оцінювання науковості: методи статистичний, кількості публікацій, цитат-індекс; основні наукові пошукові системи (GoogleScholar, Scopus).

Змістовий модуль 4

Тема 5. Види та жанри наукових публікацій (наукова стаття, тези доповіді, анотація, реферат, есе, рецензія, монографія, підручник, посібник, дисертація, автореферат). Основні види та функції наукових рефератів, повідомлень, анотацій. Алгоритм написання рецензій на наукові роботи. Типові помилки в процесі підготовки публікацій.

Тема 6. Стаття як основна форма фіксації наукових знань. Наукова стаття в рецензованому журналі – основна одиниця наукової комунікації. Вимоги МОН України щодо написання наукових статей та інших наукових публікацій. Особливості вимог до структури наукових статей у міжнародних виданнях, індексованих у Scopus і Web of Science.

Тема 7. Дисертація як наукова кваліфікаційна робота. Класифікаційні ознаки дисертації. Призначення, зміст і структура автореферату дисертації. Рекомендації щодо оформлення дисертацій та авторефератів («Бюлетень ВАК», 2017 р.). Підготовка до публічного захисту дисертації.

Змістовий модуль 5

Тема 8. Види й форми усного подання наукової інформації: повідомлення, тези, доповідь. Наукова доповідь як поширена форма оприлюднення наукових результатів, призначена для публічного виголошення та обговорення. Особливості усного наукового виступу, відмінності між науковою публікацією та науковою доповіддю.

Тема 9. Діалогічні (полілогічні) жанри усної наукової комунікації: бесіда, диспут, круглий стіл, дискусія, полеміка. Наукова дискусія як спосіб вирішення спірних проблем, орієнтований на пошук істини або оптимального рішення. Культура наукової дискусії. Відмінності між науковою дискусією та полемікою; мета і засоби полеміки.

Тема 10. Наукова мова «як комунікативний феномен» (О. Семенов). Типи наукових текстів: власне наукові, науково-реферативні, науково-довідкові, навчально-наукові. Нормативні риси наукового стилю. Основні

мовно-стильові недоліки й помилки в наукових працях. Етика наукової комунікації. Поняття та основні складові етики наукової діяльності. Кодекс етики українських вчених. Етичні відмінності науки від псевдонауки. Етика наукової публікації та співавторства. Порушення наукової етики: фабрикація даних, фальсифікація (маніпуляція), плагіат. Засоби пошуку плагіату; основні сервіси пошуку копій текстів на сайтах в інтернеті.

Система оцінювання курсу

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень аспірантів реалізується за наступною технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота аспіранта – 50 балів.

Модульна контрольна робота – 50 балів.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком): Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру аспіранти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно» – 50 балів;

«добре» – 40 балів;

«задовільно» – 30 балів;

«незадовільно» – 20 балів;

Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал аспіранта становить 100 балів.

Вимоги до заліку

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A	}	зараховано
82 – 89 балів	B		
75 – 81 бал	C		
66 – 74 бали	D		
60 – 65 балів	E		
0 – 59 балів	FX		не зараховано

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо аспірант під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Об'єкти контролю: Володіння науково-дослідницькими вміннями у межах модуля та рівень засвоєння теоретичних знань з тем модуля.

Форми контролю:

- усна співбесіда;
- виконання підсумкового тесту.

Критерії оцінювання:

1) Усна співбесіда оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- термінологічна коректність;

<p>– здатність до обґрунтування методичних (наукових) рішень. 2) Тест оцінюється за критерієм: правильність виконання тестових завдань. Схема оцінювання: Усна співбесіда та виконання тесту оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.</p>	
<p>Політика курсу</p>	<p>Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи. Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання. Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальцифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань. Основні види відповідальності аспірантів за порушення академічної доброчесності: • повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Воротіна Л. І. Кандидатська дисертація: методика написання і захисту: пос. для асп. і здоб. наук. ступ. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2006. 137 с. 2. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: навч. пос. Київ: Алерта, 2014. 622 с. 3. Лазар М. Г. Коммуникации в современной науке: Социологические и этические аспекты. URL: http://elib.rshu.ru/files_books/pdf/18-24.pdf (дата звернення: 15.08.2020). 4. Медведева С. М. Научная коммуникация в современном мире: проблемы и Перспективы. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/nauchnaya-kommunikatsiya-v-sovremennom-mire-problemy-i-perspektivy/viewer (дата звернення: 15.08.2020). 5. Семенов О. М. Культура наукової української мови. Київ: Академія, 2010. 216 с. 6. Ярошенко Т., Борисова Т. Наукова комунікація в цифрову епоху: з точки зору дослідників, видавців, бібліотекарів. <i>Вісник Книжкової палати</i>. 2015. № 4. С. 44–49. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антоненко І., Баркова О. Бібліографічний опис електронних ресурсів: методичні матеріали для пристатейної бібліографії. <i>Бібліотечний вісник</i>. 2006. № 1. С. 25–27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2006_1_8 (дата звернення: 15.08.2020).

2. Бейлін М. В. Основи наукових досліджень: навч.-метод. пос. Харків: ХДАФК, 2012. 184 с.
3. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
4. Богданова І. Ф. Онлайнове просторство научних комунікацій. URL: http://sst.nw.ru/wp-content/uploads/2017/02/elibrary_17657802_97172067.pdf (дата звернення: 15.08.2020).
5. Котовська М. В. Збереження етичних цінностей і норм в контексті проведення наукових досліджень. URL: <http://intkonf.org/kand-istor-nauk-dotsent-slobodiska-oa-kotovska-mv-gudz-no-zberezhennya-etichnih-tsinnostey-i-norm-v-konteksti-provedennya-naukovih-doslidzen/> (дата звернення: 15.08.2020).
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. пос. Київ: Кондор, 2009. 206 с.
7. Михайлов А. С. Эффективная научная коммуникация: пути развития ученых, преподавателей и практиков. URL: <http://surl.li/bkzj> (дата звернення: 15.08.2020).
8. Онопрієнко В., Теппер Н. Наукове співтовариство як засіб самоорганізації науки. *Вісник НАН України*. 1998. № 3–4. С. 3–7.
9. Резник С. Д. Докторант вуза: диссертация, подготовка к защите, личная организация: практ. пос. Київ: «СВАРОГ», 2016. 299 с.
10. Яхонтова Т. В. Сучасна наукова комунікація: жанрові інновації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2015. Вип. 14. С. 232 – 234. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2015_14_65 (дата звернення: 15.08.2020).

Додаткові ресурси

Електронна бібліотека України. Наука і освіта	https://uateka.com/uk/article/scienc
Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника	http://www.lsl.lviv.ua/index.php/ulfondi/elektronni-resursy/
Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет»	http://www.lib.uzhnu.edu.ua/
Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»	https://library.ukma.edu.ua/
Наукова комунікація в цифрову епоху	https://courses.prometheus.org.ua/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/